

CO JE CREATIVE COMMONS?

Creative Commons (CC, česky zhruba *tvůrčí společenství*) je neziskové hnutí, které si klade za cíl podporovat tvořivost v oblasti kultury, vzdělávání a vědy zpřístupňováním autorských děl veřejnosti k legálnímu užívání a sdílení. Organizace Creative Commons, která za projektem stojí, nabízí za tímto účelem autorům zdarma škálu licencí, které umožňují plošně nabídnout některá práva k užití díla a jiná si vyhradit. Motivem je především snaha překonat bariéry, které platné autorské zákony kladou neformálnímu sdílení informací.

JAK TO FUNGUJE?

Úspěch licencí CC spočívá ve snadnosti jejich použití. Stačí přidat logo dané licence k webové stránce, fotografii, textu, videu, hudební nahrávce a podobně. Logo zastupuje a odkazuje na celý právní text licenčního ujednání, které se uživatel díla automaticky zavazuje dodržet. Jedná se tedy o jednoduchý a jednoznačný způsob, jak změnit režim „všechna práva vyhrazena“ na „některá práva vyhrazena“. Licence mohou zdarma využít jednotlivci, společnosti i velké organizace.

CC licence nejsou popřením autorského práva (copyrightu), ale jeho nadstavbou. Autor plošně se všemi uživateli díla uzavírá smlouvu, ve které se některých práv vzdá a dovoluje užití díla určitým způsobem a za stanovených podmínek. CC tak poskytuje flexibilní, legální a jednoduchý nástroj, který chrání uživatele díla před obviněním z porušování autorských práv. Autorovi díla zaručuje nepopiratelnost autorství a zároveň chrání před neoprávněným užitím díla.

JAK LZE CREATIVE COMMONS VYUŽÍT?

Pokud něco tvoříte, například obrázek, fotografii, hudbu pro radost, prezentaci na jednorázovou přednášku, krátké video, a chcete, aby ostatní mohli vaši práci dále volně a bezplatně použít – zdokonalit, přeložit, použít při výuce, pustit v rádiu, otisknout v novinách – zvažte použití některé licence Creative Commons. Vaše autorství zůstane v každém případě zachováno, dílo se bude dále rozvíjet a navíc třeba někomu pomůžete nebo dodáte inspiraci. Pokud naopak hledáte díla, která můžete legálně a zdarma použít, stávkem na nich a doplňovat je, k dispozici jsou (především na internetu) miliony prací – fotografií, videí, prezentací, akademických i vědeckých textů. Ty všechny můžete použít, stačí dodržet podmínky dané varianty licence. Velké vyhledávače typu Google, Flickr nebo YouTube vám pomohou tato díla snadno a rychle najít.

 LURIDICUM REMEDIUM

Luridicum Remedium o.s., Národní knihovna ČR, Svaz nezávislých autorů a Společnost pro autorské právo a informační technologie

Leták vydalo sdružení Luridicum Remedium o.s. (www.iure.org) v rámci programu Lidská práva a technologie (www.bigbrotherawards.cz).

Podpořeno grantem Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

Zvláštní poděkování za externí spolupráci při tvorbě české verze licencí patří Petru Jansovi a Ústavu práva autorského, práv průmyslových a práva soutěžního PF UK, jmenovitě JUDr. Ireně Holcové. Za podporu dále děkujeme Výzkumnému ústavu pedagogickému, Wikimedii Česká republika, Filozofické fakultě UK, Ministerstvu kultury a mnoha dalším.

Foto na úvodní straně, **Anirudh Koul** (<http://www.flickr.com/people/anirudhkoul/>).

Tento leták podléhá licenci "Creative Commons Uveďte autora 3.0".

<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/cz/>

Vydává Luridicum Remedium, o.s. v rámci programu Lidská práva a technologie.

 LURIDICUM REMEDIUM

U Průhonu 23/1201, Praha 7

Tel.: 222 515 564

Mobil: 776 59 01 70

E-mail: bba@iure.org

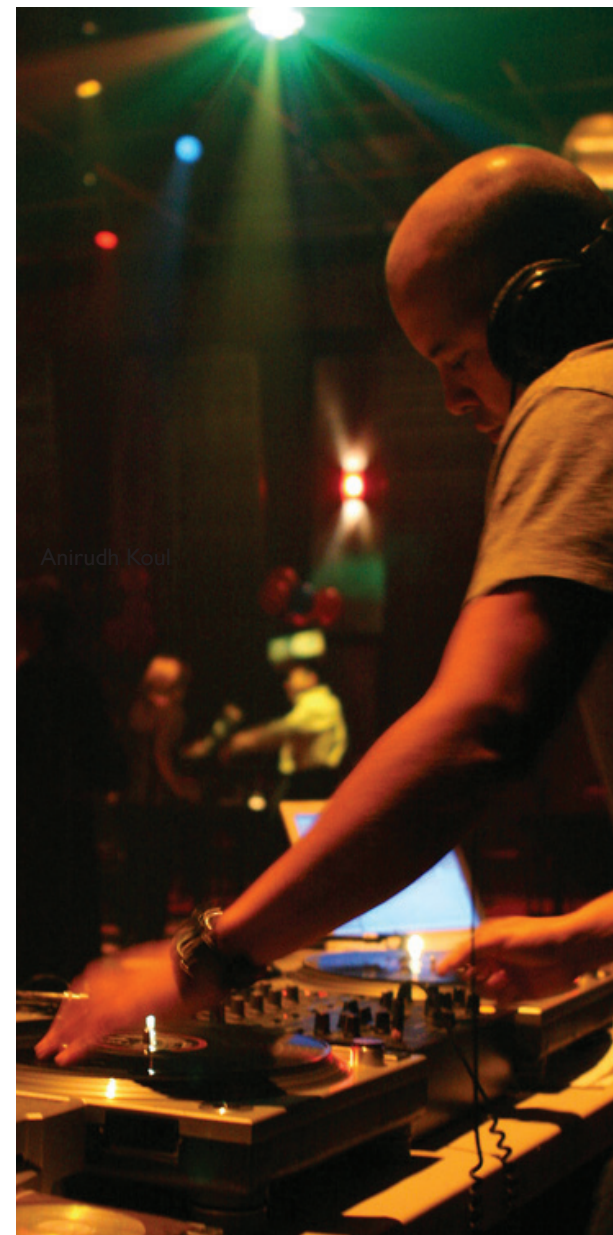
Web: www.iure.org, www.bigbrotherawards.cz

Č.ú.: 14 6006 1001/5500

více informací na www.bigbrotherawards.cz

nebo www.slidilove.cz

 creative commons

JAK PUBLIKOVAT POD CREATIVE COMMONS?

PRVNÍ KROK: ZVOLTE SI PODMÍNKY

Vyberte si jednu či více následujících podmínek, které chcete na šíření svého díla aplikovat:

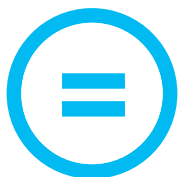
Uvedení autora. Dovolujete všem volně kopírovat, šířit, vystavovat, používat a upravovat vaše autorským právem chráněné dílo za podmínky, že uvedou údaje o vás jako autorovi a tomto díle způsobem, který si stanovíte. Tuto podmínku obsahují všechny licence.

Zákaz komerčního využití. Dovolujete všem volně kopírovat, šířit, vystavovat, používat a upravovat vaše autorským právem chráněné dílo, ovšem pouze k nekomerčním účelům. Pokud chce někdo dílo užívat komerčně, musí od vás předem získat souhlas.

Zachování licence. Dovolujete všem volně upravovat a vytvářet z vašeho autorským právem chráněného díla nová díla odvozená za podmínky, že pokud jej budou dále šířit, zpřístupní jej pod stejnou nebo slučitelnou licenci.

Zákaz zasahovat do díla. Dovolujete všem volně kopírovat, šířit, vystavovat a používat vaše autorským právem chráněné dílo pouze v jeho původní podobě. Zakazujete tím dílo upravovat a vytvářet díla odvozená. Pokud chce někdo vaše dílo upravovat, remixovat, přeložit, využít v jiném díle či jinak pozměňovat, musí od vás předem získat souhlas.

DRUHÝ KROK: VYTVÓŘTE LICENCI

Na základě vámi vybraných podmínek vznikne jedna z následujících variant licence, která jednoznačně vyjadřuje, jakým způsobem je možné vaše dílo používat:

Uvedte autora

Uvedte autora – Zachovejte licenci

Uvedte autora – Nezasahujte do díla

Uvedte autora – Neužívejte komerčně

Uvedte autora – Neužívejte komerčně – Zachovejte licenci

Uvedte autora – Neužívejte komerčně – Nezasahujte do díla

CREATIVE COMMONS PŘINÁŠÍ:

tv reportáže: cc.aljazeera.net
videoklipy: Radiohead: House of Cards, code.google.com/creative/radiohead
hudbu: Nine Inch Nails album The slip, theslip.nin.com
filmy: www.elephantsdream.org
knihy: www.manybooks.net
encyklopedie: www.wikipedia.org
3D modely: sketchup.google.com
mikroblogy: @tweetcc
skeče: www.sketchory.com
sbirky umění: www.brooklynmuseum.org
virtuální světy: www.runesofgallidon.com
recepty: www.foodista.com
p2p: www.legaltorrents.com
vědu: www.plos.org
sex: thesisters.org.uk
lidský genom: www.nature.com
fotky: www.flickr.com
a miliony dalších...

CREATIVE COMMONS V ČESKÉ REPUBLICĚ

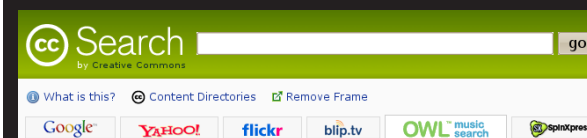
Od dubna 2009 jsou nově k dispozici licence Creative Commons v češtině (ve verzi 3.0), které jsou v souladu s platnou českou legislativou. Přizpůsobení licencí české legislativě zprostředkoval tým tvořený luridicum Remedium o.s., Národní knihovnou ČR, Filozofickou fakultou UK, Svazem nezávislých autorů a Společností pro autorské právo a informační technologie.

Více na www.creativecommons.cz
mail: info@creativecommons.cz

CREATIVE COMMONS V PRAXI

JAK NAJÍT OBSAH?

Najděte si obrázky, videa, texty spojeným vyhledávačem na adrese:
<http://search.creativecommons.org>

JAK OZNAČIT SVOJE DÍLO?

Vygenerujte si licenci na
<http://creativecommons.org/license>

Dovolit využití vašeho díla pro komerční účely ?
 Ano ¹
 No ²

Dovolit vytváření odvozených děl?
 Ano ¹
 Ano, pokud upravené dílo bude k dispozici pod stejnou (nebo podobnou) licenci. ²
 No ³

Stát, ve kterém chcete licenci použít: ¹
Česko